

‘Catalunya mereix una pausa’

José Montilla

La Vanguardia, 29 d'abril de 2020.

Goso demanar al president Torra i al Govern una pausa en la lluita per la secessió. No tinc cap autoritat política per fer-ho, però tanmateix crec que tinc la obligació d'expressar la meva opinió en un moment tan difícil.

S'ha insistit molt en la necessitat de deixar de banda les lluites partidàries i actuar units contra la pandèmia i les seves conseqüències. En un sistema democràtic, la crítica política contra les decisions del govern és legítima, necessària i, sovint, útil. Els governs democràtics poden tenir raons en l'establiment de mesures, però no tenen tota la raó. Per això la crítica, el contrast i l'alternativa són convenients fins i tot enmig d'una crisi. Però quan aquestes crítiques provenen d'altres responsabilitats de govern, hi ha un requisit indispensable: l'esperit constructiu i la corresponsabilitat. Quin sentit té convertir-se en profetes de la catàstrofe, dient als altres el que cal fer sense ser capaços de fer correctament allò que els correspon?

No s'ha d'utilitzar el procés per impedir o dificultar el pacte d'Estat per a la reconstrucció

La crisi sanitària –gravíssima i molt dura per a tantes i tantes persones afectades– ens aboca a una crisi econòmica sense precedents. Cal que en siguem conscients.

No hi ha dicotomia entre salut i economia. Cal salvar les dues coses. Si posem l'èmfasi únicament en les mesures sanitàries, podríem provocar una ruptura insuperable del teixit productiu amb més dolor, més atur i, també, amb el col·lapse del sistema sanitari per manca de recursos fiscals. Si posem l'èmfasi només en l'economia, podríem facilitar la prolongació de la pandèmia en nous rebrots que acabarien provocant el col·lapse sanitari i social.

És en aquest context que goso demanar aquest parèntesi. No demano a ningú que renunciï al seu projecte polític. L'objectiu de la independència és quelcom que jo no comparteixo, però que –com he dit en moltes ocasions– és del tot legítim si se situa en el marc del respecte a les regles de joc - democràtiques. Però ara ens convé a tots obrir una pausa. Certament que els conflictes no resolts s'enquisten i s'agreugen: tenim un problema polític en l'articulació territorial d'Espanya i en l'exercici de l'autogovern a Catalunya que necessita solucions. Però centrem-nos ara a gestionar les gravíssimes conseqüències de la pandèmia.

El que ens cau a sobre és molt més important que el que vam viure a partir de 2008. Els efectes socials d'aquella crisi, alguns dels quals no hem aconseguit encara superar, van provocar una onada d'indignació arreu. Els ciutadans es van sentir desprotegits pels seus governs, fossin del color que fossin, i aquest sentiment es va convertir en una forta crítica contra el sistema i, especialment, contra els governants de l'època. A Catalunya, algú va considerar la utilitat de pujar a l'onada d'insatisfacció per evitar-ne les conseqüències i treure'n rèdit polític. El resultat l'hem vist: una dècada perduda per al nostre país. Em sembla que els actuals governants de Catalunya haurien de considerar els riscos que tenim al davant i sumar-se a

un esforç col·lectiu de reconstrucció econòmica i social, buscant les millors i més àmplies aliances possibles.

Ara tenim la proposta del president del Govern d'Espanya d'un pacte per a la reconstrucció o la recuperació –el nom no fa la cosa– al qual estan cridats no només els grups polítics sinó el conjunt de les administracions públiques i els agents econòmics i socials. Un pacte que caldrà fer, també, en l'àmbit de Catalunya.

Catalunya ha de ser part de les solucions i no un entrebanc per assolir-les. Per defensar el prestigi i la utilitat de les nostres institucions d'autogovern, massa abocades a la confrontació política. Per defensar el propi autogovern i garantir, amb una participació constructiva, que les mesures que s'adoptin no impliquin cap pas enrere en la distribució del poder territorial. Per defensar els interessos del teixit productiu català, la indústria, la recerca i la ciència, el turisme, la cultura, els serveis, l'agricultura i el sector alimentari, el comerç de proximitat... i tantes altres coses. En definitiva, per defensar el conjunt d'elements que configuren el nostre Estat de benestar.

Un pacte per a la reconstrucció no es pot fer sense el Govern d'Espanya ni al marge del Govern de Catalunya. No ens podem permetre el luxe de no ser-hi.

Per tot això demano una pausa. No una renúncia, ni un abandonament del diàleg necessari per buscar les solucions als problemes polítics de fons. No utilitzem el procés per impedir o dificultar aquest pacte d'Estat per a la reconstrucció social i econòmica. Catalunya ho necessita.